

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Cdo/78/2021
Identifikačné číslo spisu: 3711206585
Dátum vydania rozhodnutia: 31.05.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Holíč
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:3711206585.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Ing. E. J., bývajúceho v H. T., D. XXX/XX, zastúpeného JUDr. Jánom Legerským, advokátom v Trenčíne, Nám. sv. Anny 25, proti žalovanému Klubu Strážov, občianskemu združeniu, so sídlom v Bratislave, Švabinského 17, IČO: 36 115 614, zastúpenému JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou v Košiciach, Štúrova 20, o ochranu osobnosti, vedeného na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 7 C 257/2014, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 25. augusta 2016 sp. zn. 19 Co 735/2015, takto

rozhodol:

Návrh na prerušenie konania z a m i e t a.

Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 25. augusta 2016 sp. zn. 19 Co 735/2015 a rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica zo 17. júna 2015 sp. zn. 7 C 257/2014 z r u š u j e a v e c v r a c i a Okresnému súdu Považská Bystrica na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Považská Bystrica (v poradí druhým) rozsudkom zo 17. júna 2015 č. k. 7 C 257/2014-307 uložil žalovanému povinnosť do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia zverejniť a minimálne po dobu 30 dní ponechať zverejnené na internetovej stránke www.otvorene.sk v časti „Mesto Považská Bystrica“ nasledovnú informáciu: „OSPRAVEDLNENIE“

Registrátor a prevádzkovateľ [www](http://www.otvorene.sk) stránky s názvom www.otvorene.sk sa ospravedľňuje Ing. E. J. za zverejnenie nepravdivých informácií na stránke www.otvorene.sk v rámci zverejnených článkov POVAZSKA.SME.SK: Združenie Orlové a šport chce kúpiť ďalší pozemok pod kaštieľom“ zo dňa 26.1.2010. „Združenie podnikateľov vyzýva poslancov a spoluobčanov: zastavte šafárenie s peniazmi a majetkom mesta!“ zo dňa 16.2.2010, ktoré informácie „Zlodej J.“, „Zlodej a podvodník J.“, „Chrapúň J. bude mať väčšie priestranstvo na strieľanie Orlovcov“, „So J. pokračujúcou zlodejinou páchanou na obyvateľoch Považskej Bystrice a schvaľovanou našimi korupciou prehnitými poslancami“ sú nepravdivé a nepriaznivo zasahujú do osobnostných práv Ing. E. J. (výrok I.),

povinnosť do 3 dní od právoplatnosti rozsudku odstrániť z internetovej stránky www.otvorene.sk časti „Mesto Považská Bystrica v rámci zverejnených článkov:

-Považská.sme.sk: Združenie Orlové a šport chce kúpiť ďalší pozemok pod kaštieľom zo dňa

26.1.2010,

-Združenie podnikateľov vyzýva poslancov a spoluobčanov: „zastavte šafárenie s peniazmi a majetkom mesta!“ zo dňa 16.2.2010,

nasledovné výrazy „Zlodej J.“, „Zlodej a podvodník J.“, „Chrapúň J. bude mať väčšie priestranstvo na strieľanie Orlovcov“, „So J.U. pokračujúcou zlodejinou páchanou na obyvateľoch Považskej Bystrice a schvaľovanou našimi korupciou prehnitými poslancami“ (výrok II.),

povinnosť zaplatiť žalobcovi titulom náhrady nemajetkovej ujmy sumu 5.000,- eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok III.) a povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 1.346,41 eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku na účet zástupcu žalobcu (výrok IV.).

1.1. V odôvodnení uviedol, že žalovaný je prevádzkovateľ webovej stránky s názvom www.otvorene.sk. Stránka obsahuje aj diskusné fórum umožňujúce anonymné príspevky do diskusie. Ako prevádzkovateľ fóra komunikačnej linky je žalovaný oprávnený diskusiu moderovať, blokovať komunikačnú prevádzku a tiež má právo odstraňovať nepohodlné príspevky. Výlučne žalovaný má oprávnenie uvážiť, či informáciu uvedenú v anonymnom diskusnom príspevku uverejní alebo neuverejní, a to na rozdiel od užívateľa, prípadne anonymného diskutujúceho, ktorý túto možnosť priamo nemá. Dospel k záveru, že informácie, uvedené v anonymných príspevkoch diskutujúcich v diskusnom fóre k článkom uverejneným na internetovej stránke www.otvorene.sk Považská.sme.sk: „Združenie Orlové a šport chce kúpiť ďalší pozemok pod kaštieľom“ zo dňa 26.1.2010 a „Združenie podnikateľov vyzýva poslancov a spoluobčanov: Zastavte šafárenie s peniazmi a majetkom mesta!“ zo dňa 16.2.2010, ktoré obsahujú výrazy „Zlodej J.“, „Zlodej a podvodník J.“, „Chrapúň J. bude mať väčšie priestranstvo na strieľanie Orlovcov“, „So J. pokračujúcou zlodejinou páchanou na obyvateľoch Považskej Bystrice a schvaľovanou našimi korupciou prehnitými poslancami“, sú informáciami, ktoré možno vyhodnotiť ako protiprávne, spôsobilé zasiahnuť do práva na ochranu fyzickej osoby, teda žalobcu, a hoci autori v týchto diskusných príspevkoch vo svojich hodnotiacich úsudkoch vyjadrujú svoje subjektívne názory k uverejneným článkom ohľadne prevodu majetkových práv mesta Považská Bystrica, ich hlavným cieľom je zneuctenie a poníženie osoby žalobcu. Zverejnením a ponechaním týchto výrazov na internetovej stránke žalovaný porušil ustanovenie § 6 ods. 4 a 5 zákona č. 22/2004 Z.z. o elektronickom obchode (ďalej aj „zákon č. 22/2004 Z.z.“), ktoré sa na neho ako registrátora a prevádzkovateľa webovej stránky jednoznačne vzťahujú podľa § 1 písm. a/, § 2 písm. a/, c/ zákona č. 22/2004 Z.z.

1.2. Keďže bolo v konaní ustálené, že príslušné informácie, zverejnené na internetovej stránke, boli spôsobilé zasiahnuť do práva žalobcu na ochranu jeho osobnosti a zároveň preukázané, že žalovaný napriek svojej zákonnej povinnosti tieto informácie, o protiprávnosti ktorých mal vedomosť, neodstránil a nezamedzil k nim prístup po značne dlhú dobu, tak potom jednoznačne žalovaný zodpovedá podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“) za neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcu. Vzhľadom na to, že konaním žalovaného išlo o zásah značnej intenzity a rozsahu, ktorým došlo k zníženiu občianskej cti a dôstojnosti žalobcu a jeho vážnosti v spoločnosti a tento zásah pre neodstránenie uvedených príspevkov z internetovej stránky pretrváva až do súčasnej doby, dospel súd jednoznačne k záveru, že zadosťučinenie formou ospravedlnenia v zmysle § 13 ods. 1 OZ nie je dostatočné. Preto zaviazal žalovaného k povinnosti sa žalobcovi ospravedlniť a odstrániť z internetovej stránky pretrvávajúci protiprávny stav, ale pristúpil aj k priznaniu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 OZ. Jej výšku stanovil na sumu 5.000,- eur, pričom prihliadol na najrozmanitejšie okolnosti konkrétneho prípadu. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP.

2. Krajský súd v Trenčíne na odvolanie žalovaného (v poradí druhým) rozsudkom z 25. augusta 2016 sp. zn. 19 Co 735/2015 rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil aj s odôvodnením napadnutého rozhodnutia podľa § 387 ods. 2 CSP. Konštatoval, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie veci, v potrebnej miere vykonal dokazovanie a preukázaný skutkový stav dôsledne vyhodnotil. Za neopodstatnenú považoval námietku o nepreskúmateľnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie a námietku, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Odvolací súd zotrval na názore, že pokiaľ v elektronickej komunikácii, resp. anonymnej diskusii je obsiahnutá informácia, ktorá porušuje individuálne, oprávnené záujmy, porušuje práva tretej osoby, zasahuje do osobnostných práv, je protiprávna. Uvedené výrazy v danom prípade sú spôsobilé zasiahnuť do osobnostných práv žalobcu,

preto odvolací súd zotrval na tom, že výrazy obsiahnuté v daných článkoch predstavujú neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcu podľa § 11 a nasl. OZ, čím došlo k porušeniu práva žalobcu na ochranu jeho osobnosti. Žalovaný je prevádzkovateľ webovej stránky s uvedeným názvom, stránka obsahuje diskusné fórum umožňujúce anonymné príspevky do diskusie. Žalovaný ako prevádzkovateľ fóra komunikačnej linky je oprávnený diskusiu moderovať a blokovat' komunikačnú prevádzku. Ako prevádzkovateľ internetových fór má právo odstraňovať nepohodlné príspevky. Žalovaný odstraňuje príspevky s vulgárnym obsahom a príspevky, ktorými sa napádajú rodinní príslušníci verejne činných osôb a príspevky s takýmto obsahom buď vymazáva alebo presúva do časti septik, ktorý nie je verejnosti prístupný. Výlučne žalovaný ako prevádzkovateľ uvedenej webovej stránky je oprávnený zvážiť, či informáciu uvedenú v anonymnom diskusnom príspevku uverejní alebo neuverejní, a to na rozdiel od užívateľa, prípadne anonymného diskutujúceho, ktorý túto možnosť nemá.

2.1. Odvolací súd súhlasil s názorom súdu prvej inštancie, že v predmetnom spore je použitie zákona č. 22/2004 Z.z. na činnosť žalovaného opodstatnená, nakoľko služba informačnej spoločnosti je služba poskytovaná spravidla za úhradu, čím nemožno uzavrieť, že pokiaľ nie je poskytovaná za úhradu, nie je službou informačnej spoločnosti. Pokiaľ ide o tvrdenie, že nie je poskytovaná na žiadosť príjemcu, zo zákonnej úpravy vyplýva, že príjemcom služby informačnej spoločnosti je fyzická alebo právnická osoba, ktorá služby informačnej spoločnosti využíva, vyhľadáva alebo poskytuje informácie (§ 2 písm. a/, c/). V súlade s § 6 ods. 4, 5 zákona č. 22/2004 Z.z. je tak daná zodpovednosť žalovaného za neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcu, a to vo vzťahu k uplatnenému reparačnému, ako aj uplatneným satisfakčným nárokom žalobcu. Žalovaný má totiž o protiprávnosti uloženej informácie nepochybnú vedomosť a výlučne žalovaný ako prevádzkovateľ internetového fóra má oprávnenie a technické možnosti tieto informácie z elektronickej komunikačnej siete odstrániť. Odvolací súd z uvedených dôvodov súhlasil aj s názorom súdu prvej inštancie, že za protiprávne výroky je daná občianskoprávna zodpovednosť žalovaného a je dôvodný aj nárok uplatnený titulom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v súdom prvej inštancie priznanej výške. Za správne považoval aj rozhodnutie o trovách konania. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 396 ods. 1 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku podal dovolanie žalovaný. Navrhol, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil a žalobu zamietol v celom rozsahu. Prípustnosť dovolania vyvodzoval z § 420 f/ CSP a § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Namietal, že názor odvolacieho súdu o nedôvodnosti odvolacích námietok vzťahujúcich sa k nezrozumiteľnosti a nejasnosti skutkových a právnych záverov súdu prvej inštancie, spôsobu odôvodnenia jeho rozhodnutia a vykonania listinných dôkazov, sú v rozpore s citovanými ustanoveniami týkajúcimi sa náležitostí rozsudku. Poukázal pritom na stanovisko občianskoprávneho kolégia NS SR zo dňa 3. decembra 2015, z ktorého nemožno vyvodit', že by procesnej situácii zodpovedajúcej právu strany na spravodlivý proces bol stav, navodený súdom prvej inštancie, ktorý neodstránil ani odvolací súd, keď strana má „vzhládať“ záver súdu o tom, ktoré skutočnosti považoval za preukázané, ktoré dôkazy vykonal a z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil vo viacerých rozhodnutiach vydaných v tom istom konaní, vrátane tých, ktoré boli v priebehu konania v celom rozsahu zrušené. Vo vzťahu k prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP namietal nesprávne právne posúdenie. Rekapituloval svoje odvolacie námietky vo vzťahu k nemožnosti aplikácie zákona č. 22/2004 Z.z. na danú vec. Poukázal na právny záver zaujatý odvolacím súdom ako aj súdom prvej inštancie, že na jeho zodpovednosť za výroky iných osôb zverejnené na uvedenej internetovej stránke možno vzťahovať ustanovenia zákona č. 22/2004 Z.z. a že zodpovednosť za takéto výroky možno vyvodit' z ustanovenia § 6 ods. 4, 5 tohto zákona a na základe týchto ustanovení mu možno uložit' odstránenie takýchto informácií z elektronickej komunikačnej siete, ktorý považoval za nesprávny. Trval na tom, že jeho činnosť a predmetná vec nespadá do pôsobnosti uvedeného zákona, keď z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že predmetná internetová stránka nie je službou informačnej spoločnosti, pretože nie je poskytovaná za úhradu a nie je poskytovaná na žiadosť príjemcu. Poukázal na to, že definícia služieb informačnej spoločnosti je obsiahnutá v Smernici 98/34/ES, z ktorej citoval príslušné články a zdôraznil, že vzhľadom na jeho, špecifikovaný, charakter, cieľ a jeho činnosť nemožno zákon č. 22/2004 Z.z. na predmetnú vec aplikovať. Citoval, čo vyplýva z rozsudku Súdneho dvora Európskej únie z 11. septembra 2014 vo veci C - 291/2013, ktorého závery sa nevzťahujú k otvoreným internetovým fóram, ako je internetová stránka ním prevádzkovaná. Z rozobratých okolností

uzavrel, že záver o tom, že je poskytovateľom služby informačnej spoločnosti ako podmienky pre použitie zákona č. 22/2004 Z.z. nemožno vyvodit' z predpisov komunitárneho práva, ani z výkladu poskytnutého Súdny dvorom. Ak by však pretrvávali pochybnosti o výklade tejto otázky, navrhol podanie návrhu na začatie prejudiciálneho konania pred Súdny dvorom Európskej únie a v tejto súvislosti konanie v súlade s § 162 ods. 1 CSP prerušiť.

4. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie zamietnuť. Výklad žalovaného, podľa ktorého by sa na neho zákon č. 22/2004 Z.z. nemal vzťahovať, považoval za nesprávny, neprijateľný a v podstate by znamenal, že činnosť žalovaného pri prevádzkovaní uvedenej internetovej stránky by nebola žiadnym právnym predpisom upravená a regulovaná. V tomto smere poukázal na špecifikované skutočnosti.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“, „dovolačný súd“) rozhodol o dovolaní žalovaného uznesením z 27. septembra 2018 sp. zn. 8 Cdo 23/2017 tak, že dovolanie odmietol a žalobcovi priznal náhradu trov dovolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f/ CSP, namietajúc nedostatočnosť a nezrozumiteľnosť odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd konštatoval, že preskúmané rozhodnutie túto vadu neobsahuje, odôvodnenie má náležitosti v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, namietajúc nesprávne právne posúdenie otázky aplikácie zákona č. 22/2004 Z.z. odvolacím súdom, dovolací súd konštatoval, že dovolateľ neoznačil konkrétnu právnu otázku riešenú odvolacím súdom, od ktorej záviselo rozhodnutie v danej veci, ktorá doteraz nebola dovolacím súdom riešená, nebol tak riadne vymedzený dovolací dôvod v súlade s ust. § 432 ods. 2 CSP.

6. Proti rozhodnutiu najvyššieho súdu podal žalovaný ústavnú sťažnosť, o ktorej rozhodol Ústavný súd SR nálezom z 27. januára 2021 sp.zn. III. ÚS 382/2020, ktorým konštatoval porušenie základného práva občianskeho združenia Klub Strážov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Cdo 23/2017 z 27. septembra 2018, toto uznesenie najvyššieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. So zreteľom na sťažovateľom deklarovanú prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP nezrozumiteľnosťou a nedostatočnosťou odôvodnenia, najvyšší súd dospel k záveru, že tento dôvod prípustnosti naplnený nebol. Bez ohľadu na to, že sa sťažovateľ s týmto názorom dovolacieho súdu nestotožňuje, za zásadné porušenie jeho práv považuje odmietnutie jeho dovolania, ktoré založil na ustanovení § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, ako neprípustného (bod 8.) sťažovateľ uviedol nasledujúcu argumentáciu: «... ako je zrejmé z obsahu dovolania, sťažovateľ zrozumiteľným a jasným spôsobom definoval právnu otázku, ktorá bola prvoinštančným, ale aj odvolacím súdom, posúdená nesprávne. Nesprávne posúdenie tejto právnej otázky malo za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, teda rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia tejto právnej otázky. Sťažovateľ v dovolaní uviedol právne argumenty, svedčiace o nesprávnosti tohto právneho posúdenia. Zároveň uviedol, že táto právna otázka nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená. Takýto postup predpokladá ust. § 421 ods. 1 CSP a ust. § 432 CSP. Otázka nastolená sťažovateľom nebola marginálnou otázkou, ale treba opätovne zdôrazniť, kľúčovou otázkou, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci samotnej, teda iné (podľa sťažovateľa správne) právne posúdenie nastolenej otázky odvolacím súdom bolo spôsobilé privediť pre sťažovateľa priaznivejšie rozhodnutie... (bod 13.) Ústavný súd musí súhlasiť so sťažovateľom, že obsahu jeho dovolania nezodpovedá tvrdenie najvyššieho súdu, že sťažovateľ ako dovolateľ „neoznačil konkrétnu právnu otázku riešenú odvolacím súdom, od ktorej záviselo rozhodnutie v danej veci, ktorá doteraz nebola dovolacím súdom riešená“. Z obsahu dovolania sťažovateľa je nesporné, že tento výslovne uviedol, že nesprávnym právnym posúdením veci odvolacím súdom je aplikovanie ustanovení zákona č. 22/2004 Z. z. na súdnu vec. Konkrétnejšie v bode 47 jeho dovolania je uvedené: „Toto právne posúdenie odvolacím súdom, teda že na zodpovednosť žalovaného za výroky iných osôb zverejnené na stránke www.otvorene.sk možno vzťahovať ustanovenia zákona č. 22/2004 Z. z., a že zodpovednosť žalovaného za takéto výroky možno vyvodit' z ust. § 6 ods. 4 a ods. 5 označeného zákona a na základe týchto ustanovení možno žalovanému uložiť odstránenie takýchto informácií z elektronickej komunikačnej siete, nie je správne.“ Sťažovateľ odôvodnil dovolanie tým, že krajský súd si uvedenú

otázku podstatnú pre rozhodnutie zodpovedal nesprávne, a uviedol, v čom táto nesprávnosť spočíva. Takýto variant právnej otázky je zmysluplný a dostatočne konkrétny, umožňujúci prípustnosť dovolania. (bod 44.) Úlohou najvyššieho súdu bude opätovne konať a rozhodnúť o dovolaní sťažovateľa, rešpektujúc právny názor ústavného súdu vyslovený v tomto rozhodnutí. Ústavný súd netvrdí, že sťažovateľ hmotnoprávne správne posúdil vec, ani netvrdí, že vec správne posúdil krajský súd. Najvyšší súd však podľa ústavného súdu aplikoval podústavné právo obsiahnuté v § 432 ods. 2 CSP na sťažovateľovo dovolanie tak, že mu nadmernou procesnou prísnosťou z hľadiska ústavnoprávneho znemožnil poskytnutie súdnej ochrany, ktorej sa sťažovateľ dovolaním domáhal. Povinnosťou najvyššieho súdu po vrátení veci na ďalšie konanie preto bude vyhodnotenie sťažovateľovho dovolania ako spĺňajúceho požiadavku podľa § 432 ods. 2 CSP a následné opätovné rozhodnutie o ňom. (bod 49.).

7. Najvyšší súd, po zrušení jeho predchádzajúceho rozhodnutia a vrátení mu veci na ďalšie konanie, ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je dôvodné.

Dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP

8. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu v zmysle § 420 písm. f/ CSP dovolací súd v plnom rozsahu zotrúva na záveroch vyslovených v predchádzajúcom rozhodnutí sp.zn. 8 Cdo 23/2017, nakoľko vo vzťahu k týmto záverom ústavný súd nekonštatoval ich nesprávnosť či neudržateľnosť, dovolací súd sa s nimi stotožňuje a nenachádza žiaden relevantný dôvod sa od nich odkloniť (s výnimkou odkazu na judikatórne prekonaný judikát R 2/2016). V ďalších bodoch z dôvodu potreby jasného a úplného odôvodnenia rozhodnutia dovolacieho súdu dovolací súd opakuje časť odôvodnenia rozhodnutia sp.zn. 8 Cdo 23/2017, týkajúcu sa posúdenia dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

9. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

10. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11 V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

12. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

13. V danom prípade dovolací súd prioritne posudzoval prípustnosť dovolania, t .j. či boli splnené podmienky stanovené zákonom pre vecné prejednanie dovolania.

14. V civilnom sporovom poriadku sú jednotlivé podmienky prípustnosti dovolania upravené nasledovne: v ustanoveniach § 420 až § 423 je upravený prípustný predmet, v ustanovení § 427 je stanovená lehota na podania dovolania, v ustanovení § 428 sú stanovené náležitosti dovolania a v ustanovení § 424 až § 426 sú upravené osoby, ktoré sú oprávnené podať dovolanie.

15. Dovolačný súd zistil, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) oprávnená osoba, zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolaním, ktoré spĺňa náležitosti stanovené zákonom (§ 428 CSP) dovolateľ napáda rozsudok odvolacieho súdu, ktorým potvrdil ako vecne správny rozsudok súdu prvej inštancie.

16. Dovolanie posúdil dovolací súd podľa jeho obsahu (§ 124 ods. 1 CSP), pričom dospel k záveru, že dovolacie dôvody, ktoré uplatnil, treba posúdiť podľa § 420 písm. f/ CSP.

17. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (pozri napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

18. Podľa názoru odvolacieho súdu v posudzovanej veci konanie pred odvolacím súdom nebolo takouto vadou postihnuté.

19. Dovolaateľ namietal nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4 Cdo 3/2019, 8 Cdo 152/2018, bod 26, 5 Cdo 57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola strane odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.). Potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu (v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie) spĺňalo kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 220 CSP z hľadiska formálnej štruktúry a obsahovalo aj odôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06). Podľa právneho názoru vec prejednávajúceho senátu nie je po 1. júli 2016 žiadny dôvod pre odklon od vyššie uvedeného a nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

20. V prejednávanej veci odvolací súd podľa § 387 ods. 2 CSP konštatoval správnosť dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré odkázal. Uviedol, že ani v odvolacom konaní neboli tvrdené také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci. Súd prvej inštancie v celom rozsahu vyhovel uplatneným nárokom žalobcu za zásah do jeho osobnostných práv žalovaným.

Rešpektoval záväzný právny názor odvolacieho súdu, že uvedené výrazy o osobe žalobcu predstavujú neoprávnený - protiprávny zásah do osobnostných práv žalobcu a zaoberal sa právnym posúdením zodpovednosti žalovaného za zásah do osobnostných práv žalobcu, bez relevantnej potreby ďalších skutkových zistení, preto rozhodnutie súdu prvej inštancie netrpí žiadnou vadou, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolacie námietky vo veci samej sú totožné s námietkami, ktoré boli uplatnené pred súdom prvej inštancie, súd prvej inštancie sa s nimi riadne v odôvodnení svojho rozhodnutia vysporiadal, tieto nemohli privodiť zmenu rozhodnutia. Odvolací súd na rozdiel od žalovaného súhlasil s názorom súdu prvej inštancie, že v predmetnej veci je použitie zákona č. 22/2004 Z.z. na činnosť žalovaného opodstatnené a podrobne vysvetlil aj dôvody, pre ktoré považuje tento záver za správny.

21. Teda odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu obsahuje náležité vysvetlenie dôvodov, na ktorých odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie založil svoje rozhodnutie a jeho postup bol v súlade s § 387 ods. 1 a 2 CSP. Z rozhodnutia odvolacieho súdu sú zrejmé úvahy odvolacieho súdu, ktoré ho viedli k potvrdeniu záveru súdu prvej inštancie o tom, že žaloba žalobcu je dôvodná a že jeho skutkové a právne závery sú správne. Ani v priebehu odvolacieho konania neboli zo strany žalovaného tvrdené také skutočnosti podstatné pre rozhodnutie danej veci, s ktorými by sa nevyporiadal súd prvej inštancie v dôvodoch svojho rozhodnutia. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

22. Pokiaľ dovolateľ namieta nedostatky v zistenom skutkovom stave a nesprávne vyhodnotenie vykonaných dôkazov, najvyšší súd už podľa predchádzajúcej úpravy (§ 237 ods. 1 písm. f/ OSP) dospel k záveru, že uvedené nebolo dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení strán sporu (R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani po novej právnej úprave civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu.

Dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP

23. Dovolateľ vyvodzoval prípustnosť dovolania aj z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP a v dovolaní namietal, že súdy oboch inštancií vec nesprávne právne posúdili.

24. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP), alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP) alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ CSP).

25. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, by mal dovolateľ a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ dôvodiť, že právna otázka v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

25.1. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú

otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

25.2. Ako už bolo uvedené, z ustanovenia § 421 ods. 1 CSP vyplýva, že otázkou relevantnou pre prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia môže byť len otázka právna (hmotnoprávna alebo procesnoprávna, ktorej vyriešenie viedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu) a nie otázka skutková. Riešenie skutkovej otázky (quaestio facti) je v civilnom sporovom konaní spojené s obstarávaním skutkových poznatkov súdu v procese dokazovania; to znamená, že pri jej riešení sa súd zameriava na skutkové okolnosti významné napríklad z hľadiska toho, čo a kedy sa stalo alebo malo stať, čo (ne)urobil žalobca alebo žalovaný, čo (ne)bolo dohodnuté, či a aké skutočnosti nastali po konaní (opomenutí konania) niektorej fyzickej alebo právnickej osoby, čo obsahuje určitá listina, čo vypovedal svedok, čo uviedol znalec a pod. Na rozdiel od toho riešenie právnej otázky (quaestio iuris) prebieha v procese právneho posudzovania veci, pri ktorom súd uvažuje o určitej právnej norme, zamýšľa sa nad možnosťou (potrebou) jej aplikácie, skúma jej obsah, zmysel a účel, normu interpretuje a na podklade svojich skutkových zistení (to znamená až po vyriešení skutkových otázok) prijíma právne závery o existencii alebo neexistencii dôvodu pre aplikovanie predmetnej právnej normy na posudzovaný prípad. Ak v dovolaní vymedzená otázka - ktorú má podľa dovolateľa posudzovať vo svojom rozhodnutí odvolací súd - nie je právnou otázkou, ale predstavuje skutkovú otázku, nie je splnená zákonná podmienka prípustnosti dovolania uvedená v ustanovení § 421 ods. 1 CSP a takúto otázku nie je odvolací súd oprávnený vo svojom rozhodnutí riešiť (3Cdo/218/2017, 3Cdo/27/2019, 4Cdo/172/2017, 4Cdo/148/2018, 8Cdo/144/2018, 9 Cdo 63/2021).

25.3. Ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 CSP, nevymedzí právnu otázku, odvolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. V takom prípade nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach; ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa; v opačnom prípade by odvolací súd uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum, priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) účelu ustanovenia § 421 ods. 1 CSP (pozri Števcík M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK 2016, str. 1382).

26. Pokiaľ ide o vymedzenie pojmu ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu, za túto treba považovať predovšetkým rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierke stanovísk a rozhodnutí najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, vydávanej Najvyšším súdom Slovenskej republiky od 1.1.1993 s pôvodným názvom Zbierka rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky (pokiaľ neboli v neskoršom období judikátorne prekonané), ako i rozhodnutia najvyššieho súdu, v ktorých bol opakovane potvrdený určitý právny názor, alebo výnimočne aj jednotlivé rozhodnutie, pokiaľ neskôr vydané rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v tomto rozhodnutí nespochybnili, prípadne ich akceptovali a vecne na ne nadviazali (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 6. marca 2017, sp. zn. 3 Cdo 6/2017).

26.1. Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletine Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v

Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986. (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 24. januára 2018 sp. zn. 6 Cdo 29/2017, ktoré bolo neskôr publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) ako judikát R 71/2018).

27. Vo vzťahu k prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP dovolací súd v súlade s vyššie uvedeným skúmal, či žalovaný vymedzil takú právnu otázku, na vyriešení ktorej spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej viedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), či vysvetlil jej podstatu a uviedol súvisiace právne úvahy spolu s dôvodmi, pre ktoré zvolil práve riešenie, na ktorom založil svoje rozhodnutie a dovolací súd zároveň ešte túto právnu otázku neriešil.

27.1. Dovolací súd bol pritom viazaný zrušujúcim rozhodnutím ústavného súdu (sp.zn. III. ÚS 382/2020), ktorý považoval vymedzenie právnej otázky v súlade s § 432 ods. 2 CSP, jej formuláciu vymedzil (vychádzajúc z bodu 47. dovolania) takto: „Toto právne posúdenie odvolacím súdom, teda že na zodpovednosť žalovaného za výroky iných osôb zverejnené na stránke www.otvorene.sk možno vzťahovať ustanovenia zákona č. 22/2004 Z. z., a že zodpovednosť žalovaného za takéto výroky možno vyvodiť z ust. § 6 ods. 4 a ods. 5 označeného zákona a na základe týchto ustanovení možno žalovanému uložiť odstránenie takýchto informácií z elektronickej komunikačnej siete, nie je správne.“ (bod 44. nálezu ústavného súdu).

28. Podľa § 11 OZ fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

28.1. Podľa § 13 ods. 1 OZ fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadostučinenie.

28.2. Podľa § 13 ods. 2 OZ pokiaľ by sa nezдалo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

28.3. Podľa článku 19 ods. 1 Ústavy SR každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

28.4. Podľa článku 19 ods. 2 Ústavy SR každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

28.5. Podľa článku 26 ods. 1 Ústavy SR sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené.

28.6. Podľa článku 26 ods. 2 Ústavy SR každý má právo vyjadrovať svoje názory slovom, písmom, tlačou, obrazom alebo iným spôsobom, ako aj slobodne vyhľadávať, prijímať a rozširovať idey a informácie bez ohľadu na hranice štátu. Vydávanie tlače nepodlieha povolovaciemu konaniu. Podnikanie v odbore rozhlasu a televízie sa môže viazať na povolenie štátu. Podmienky ustanoví zákon.

28.7. Podľa § 2 písm. a/ zákona č. 22/2004 Z.z. na účely tohto zákona sa rozumie službou informačnej spoločnosti služba poskytovaná na diaľku počas spojenia elektronických zariadení elektronickou komunikačnou sieťou spravidla za úhradu na žiadosť príjemcu služby informačnej spoločnosti, najmä komerčná komunikácia, spracovanie, prenos, uchovávanie, vyhľadávanie alebo zhromažďovanie dát a elektronická pošta okrem osobnej elektronickej pošty; službou informačnej spoločnosti nie sú rozhlasové a televízne vysielanie vrátane teletextu, hlasové telefonické služby, telefaxové služby a služby, ktorých obsah vylučuje ich poskytovanie na diaľku.

28.8. Podľa 6 ods. 4 zákona č. 22/2004 Z.z., poskytovateľ služieb nezodpovedá za informácie poskytnuté príjemcom služieb a uloženej na jeho žiadosť do pamäte elektronických zariadení slúžiacich na vyhľadávanie informácií ak poskytovateľ služieb nevie o protiprávnom obsahu uložených informácií alebo o protiprávnom konaní príjemcu služieb a na odstránenie protiprávneho stavu koná bez zbytočného odkladu, za tieto informácie však zodpovedá ak príjemca služieb koná podľa jeho pokynov.

28.9. Podľa § 6 ods. 5 zákona č. 22/2004 Z.z., ak poskytovateľ služieb poskytuje služby informačnej spoločnosti v rozsahu podľa odsekov 1, 3 a 4, nie je povinný sledovať informácie ani oprávnený vyhľadávať informácie, ktoré sa prenášajú alebo ukladajú. Ak sa však dozvie o protiprávnosti takých informácií, je povinný odstrániť ich z elektronickej komunikačnej siete, alebo aspoň zamedziť k nim prístup. Súd môže nariadiť poskytovateľovi služieb ich odstránenie z elektronickej komunikačnej siete aj vtedy, ak sa poskytovateľ služieb o ich protiprávnosti nedozvedel.

29. Rozhodujúcou právnou otázkou, na ktorej založili svoje rozhodnutia súdy nižších inštancií a ktorej prípustnosť ako dovolacieho dôvodu v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP skonštatoval aj ústavný súd, bolo či na zodpovednosť žalovaného za výroky iných osôb zverejnené na stránke www.otvorene.sk možno vzťahovať ustanovenia zákona č. 22/2004 Z. z., a že zodpovednosť žalovaného za takéto výroky možno vyvodiť z ust. § 6 ods. 4 a ods. 5 označeného zákona a na základe týchto ustanovení možno žalovanému uložiť odstránenie takýchto informácií z elektronickej komunikačnej siete.

30. Zákon č. 22/2004 Z.z. o elektronickej obchode a o zmene a doplnení zákona č. 128/2002 Z. z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 284/2002 Z. z. do nášho právneho poriadku transponoval Smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2000/31/ES z 8. júna 2000 o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickej obchode (smernica o elektronickej obchode) (Ú. v. ES L 178, 17. 7. 2000) a Smernicu Európskeho parlamentu a Rady 98/34/ES z 22. júna 1998 o postupe pri poskytovaní informácií v oblasti technických noriem a predpisov (Ú. v. ES L 204, 21. 7. 1998), preto je potrebné jednotlivé ustanovenia zákona č. 22/2004 Z.z. vykladať eurokonformne, t.j. vo svetle znenia a výkladu vyššie uvedených smerníc.

31. Základnou spornou otázkou je, či sa na žalovaného vzťahujú ustanovenia zákona č. 22/2004 Z.z., t.j. či je žalovaného možné považovať v zmysle § 2 písm. a/ zákona č. 22/2004 Z.z. za poskytovateľa služby informačnej spoločnosti, ktorú zákon definuje ako službu poskytovanú na diaľku počas spojenia elektronických zariadení elektronickej komunikačnou sieťou spravidla za úhradu na žiadosť príjemcu služby informačnej spoločnosti, je ňou najmä komerčná komunikácia, spracovanie, prenos, uchovávanie, vyhľadávanie alebo zhromažďovanie dát a elektronickej pošta okrem osobnej elektronickej pošty; službou informačnej spoločnosti nie sú rozhlasové a televízne vysielanie vrátane teletextu, hlasové telefonické služby, telefaxové služby a služby, ktorých obsah vylučuje ich poskytovanie na diaľku.

32. Podľa odvolacieho súdu a aj podľa argumentácie dovolateľa, rozhodujúce rozlišovacie kritérium spočíva v tom, či žalovaný službu informačnej spoločnosti poskytuje za úhradu alebo nie. Názor odvolacieho súdu vychádzal z gramatického výkladu ustanovenia § 2 písm. a/ zákona č. 22/2004 Z.z. - ak zákon hovorí o tom, že je to služba poskytovaná spravidla za úhradu, nemožno uzavrieť, že pokiaľ nie je poskytovaná za úhradu, nie je službou informačnej spoločnosti. Podľa dovolateľa je rozhodujúce to, že služba žalovaného nie je poskytovaná za úhradu, prevádzkovanie jeho stránky nie je ekonomickou činnosťou, táto nie je prevádzkovaná na komerčnom základe, žalovaný za jej prevádzku, zverejňovanie informácií a poskytnutie priestoru na vyjadrenie názorov nie je odmeňovaný ani návštevníkmi tejto stránky, ani autormi diskusných príspevkov, či inými príjmami plynúcimi napríklad z reklamy.

33. Podľa rozsudku Súdneho dvora EÚ z 15. septembra 2016 vo veci C-484/14 ((body 40-43) služby informačnej spoločnosti nie sú výlučne obmedzené na služby, ktoré vedú k vzniku zmluvného vzťahu on-line, ale sa rozširujú aj na iné služby, pokiaľ tieto služby predstavujú ekonomickú činnosť. Nemožno z toho však vyvodiť, že plnenie ekonomickej povahy vykonané bezodplatne nemôže nikdy predstavovať „službu informačnej spoločnosti“ v zmysle článku 12 ods. 1 smernice 2000/31. Odplatu za službu poskytovanú poskytovateľom služieb v rámci jeho ekonomickej činnosti totiž nemusia nevyhnutne platiť osoby, ktoré sú jej príjemcami (pozri v tomto zmysle rozsudok z 11. septembra 2014, Papasavvas, C-291/13, EÚ:C:2014:2209, body 28 a 29). Platí to najmä vtedy, keď poskytovateľ služieb poskytuje službu bezodplatne na propagačné účely tovaru, ktorý predáva, alebo služieb, ktoré ponúka, takže cena tejto jeho činnosti je už zahrnutá do predajnej ceny tohto tovaru alebo služieb (rozsudok z 26. apríla 1988, Bond van Adverteerders a i., 352/85, EÚ:C:1988:196, bod 16, ako aj z 11. apríla 2000, Deliege, C-51/96 a C-191/97, EÚ:C:2000:199, bod 56). Článok 12 ods. 1 smernice 2000/31 v spojení s článkom 2 písm. a) tejto smernice a s článkom 1 bodom 2 smernice 98/34 sa má preto vykladať v tom zmysle, že služba, akou je tá vo veci samej, poskytovaná prevádzkovateľom komunikačnej siete a spočívajúca v jej bezodplatnom sprístupnení verejnosti predstavuje „službu informačnej spoločnosti“ v zmysle prvého ustanovenia, keď ju daný poskytovateľ poskytuje na propagačné účely tovaru, ktorý predáva, alebo služieb, ktoré ponúka.

33.1. Podľa rozsudku Súdneho dvora EÚ z 11. septembra 2014 vo veci C-291/13 ((body 28-30) treba konštatovať, že článok 2 písm. a) smernice 2000/31 definuje pojmy „služby informačnej spoločnosti“ odkazom na článok 1 ods. 2 smernice 98/34/ES ako každú službu, ktorá sa „bežne poskytuje za odmenu“, na diaľku, elektronickým spôsobom a na základe individuálnej žiadosti príjemcu služieb. Pokiaľ ide o otázku, či túto odmenu musí nevyhnutne poskytnúť samotný príjemca služby, treba uviesť, že takáto podmienka je výslovne vylúčená odôvodnením 18 smernice 2000/31, so zreteľom na ktoré treba vykladať článok 2 písm. a) smernice 2000/31 a ktoré spresňuje, že služby informačnej spoločnosti sa rozširujú „aj na služby, ktoré nie sú platené ich príjemcami“, pokiaľ predstavujú ekonomickú činnosť „ako sú napríklad služby poskytujúce on-line informácie alebo komerčnú komunikáciu“. Tento výklad je v súlade s výkladom pojmu „služby“ v zmysle článku 57 ZFEÚ, ktorý tiež nevyžaduje, aby za služby platili tí, ktorí z nich majú úžitok (pozri najmä rozsudok Bond van Adverteerders a i., 352/85, EU:C:1988:196, bod 16). S prihliadnutím na vyššie uvedené treba na štvrtú otázku odpovedať tak, že článok 2 písm. a) smernice 2000/31 sa má vykladať v tom zmysle, že pojem „služby informačnej spoločnosti“ v zmysle tohto ustanovenia zahŕňa služby poskytujúce on-line informácie, za ktoré nie je poskytovateľ odmenený príjemcom služieb, ale príjmami plynúcimi z reklamy, ktorá sa objavuje na internetovej stránke.

34. Použitý pojem „bežne“ alebo „spravidla“ neznamená, že sa odmena musí poskytovať bezvýhradne. Navyše odmenou je nutné rozumieť nie len peňažné plnenie, ale aj akékoľvek iné plnenie nepeňažného charakteru (osobné údaje, čas strávený užívateľom na službe a pod.). Práve tieto plnenia bežný poskytovateľ služby totiž zhodnocuje ďalej (napr. formou reklamy). Bezplatnosť služby teda neznamená jej „neziskovosť“. Preto je v skutočnosti podstatnejším kritériom než odplatosť otázka, či ide o ekonomickú činnosť. Takéto chápanie potvrdzuje aj odôvodnenie 18 SEO, ktoré uvádza, že služby, ktoré nie sú platené ich príjemcami, pokiaľ predstavujú ekonomickú činnosť, sú taktiež službami informačnej spoločnosti (por. HUSOVEC, M. : Zodpovednosť na internete podľa českého a slovenského práva, CZ.NIC, z. s. p. o., Praha 2014, str. 93-94).

35. Vo svetle vyššie citovanej judikatúry Súdneho dvora EÚ a odbornej literatúry dovolací súd konštatuje, že pre záver, či žalovaného možno považovať za poskytovateľa služby informačnej spoločnosti v zmysle § 2 písm. a/ zákona č. 22/2004 Z.z. nepostačuje gramatický výklad pojmu „spravidla“, či „bežne“, ale vo svetle účelu a cieľov zákonnej úpravy, zohľadniac pritom judikatúru Súdneho dvora EÚ, je potrebné komplexne posúdiť charakter činnosti žalovaného za účelom zistenia, či ide o subjekt vykonávajúci ekonomickú činnosť. Na zodpovednosť žalovaného za výroky iných osôb zverejnené na stránke www.otvorene.sk možno vzťahovať ustanovenia zákona č. 22/2004 Z. z. len vtedy, ak sa preukáže, že žalovaný je subjektom vykonávajúcim ekonomickú činnosť.

36. Vzhľadom na to, že sudy nižších inštancií pri aplikácii zákona č. 22/2004 Z. z. nesprávne posúdili charakter činnosti žalovaného, dopustili sa nesprávneho právneho posúdenia otázky aplikácie zákona č. 22/2004 Z. z. na vyvodenie zodpovednosti žalovaného. Nebolo totiž preukázané, že služba žalovaného je poskytovaná za úhradu, a to či už priamo alebo nepriamo, rovnako nebolo preukázané, že prevádzkovanie jeho stránky je ekonomickou činnosťou, resp. že táto je prevádzkovaná na komerčnom základe, ani že žalovaný za jej prevádzku, zverejňovanie informácií a poskytnutie priestoru na vyjadrenie názorov je odmeňovaný návštevníkmi tejto stránky, autormi diskusných príspevkov, či inými príjmami plynúcimi napríklad z reklamy. Z uvedeného vyplýva záver, že žalovaného teda nie je možné považovať za subjekt vykonávajúci ekonomickú činnosť, a preto na zodpovednosť žalovaného za výroky iných osôb zverejnené na stránke www.otvorene.sk nemožno vzťahovať ustanovenia zákona č. 22/2004 Z. z.

37. Vyššie uvedený právny záver, že na zodpovednosť žalovaného nemožno vzťahovať ustanovenia zákona č. 22/2004 Z. z., však neznamená, že zodpovednosť žalovaného nie je daná, ale je ju potrebné právne posúdiť na základe všeobecných ustanovení o ochrane osobnosti v zmysle § 11 a nasl. OZ.

38. Pokiaľ ide o prípadné podanie návrhu na začatie prejudiciálneho konania pred Súdny dvorom Európskej únie, tak vnútroštátny súd nie je povinný položiť predbežnú otázku Súdnemu dvoru EÚ vždy, ak to strany (účastníci) navrhnú alebo keď sa takáto otázka v konaní (spore) vyskytne, ale len vtedy, ak

dôjde k presvedčeniu, že pre jeho rozhodnutie vo veci je potrebný výklad práva EÚ, ktorý je sporný, prípadne, že je potrebné posúdiť (negatívne) platnosť právnych aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr EÚ. Súdny dvor Európskej únie teda nerieši otázky, ktorých výklad je natoľko zrejmý, že o ňom nemôže existovať rozumná pochybnosť a súd je spôsobilý ju posúdiť sám, keď má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, bez potreby predloženia Súdnemu dvoru EÚ ako prejudiciálnej otázky. Na rozhodnutie v danej veci súdy nižšej inštancie nemali pochybnosti, že rozhodnutie vo veci má podklad v predpisoch vnútroštátneho práva, aplikáciu ktorých vyvodili zo skutkových okolností danej veci a svoje skutkové a z nich vyplývajúce právne závery odôvodnili v dôvodoch svojich rozhodnutí. Dovolací súd preto nepovažoval za potrebné prerušiť konanie a podať návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom Európskej únie v zmysle § 162 ods. 1 písm. c/ CSP, návrh na prerušenie konania preto v zmysle § 162 ods. 3 CSP zamietol.

39. Z uvedených dôvodov najvyšší súd dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je prípustné a zároveň dôvodné, a teda je potrebné napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť (§ 449 ods. 1 CSP). Keďže nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd zrušil aj rozhodnutie súdu prvej inštancie (§ 449 ods. 2 CSP) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

40. Ak bolo rozhodnutie zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

41. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.